

§ 74

Asianro 8989/10.03.01/2013

**Kuopion kaupungin Nilsin alueen moottorikelkkareittisuunnitelman hyväksyminen /
Juurusvesi - Suuri-Pieksä**

Ympäristöjohtaja Tanja Leppänen
Alueellinen ympäristönsuojelu

Asia

Maastoliikennelain 15 §:n mukaisen moottorikelkkareitin reittisuunnitelman ja 14 §:n mukaisen reitinpitäjän hyväksyminen.

Moottorikelkkareitinpitäjä

Kuopion kaupunki

Moottorikelkkareitin sijainti

Suuri-Pieksä-Juurusvesi

Moottorikelkkareitti sijaitsee Kuopion kaupungin Nilsin alueella Murtolahdessa. Reitti johtaa Suuri-Pieksäjärveltä Juurusvedelle Murtolahden halki.

Asian vireille tulo

Hakemus on ollut nähtävillä 26.1.2015-23.2.2015. Nilsin kaupungin khal on käsitellyt asiaa 20.12.2010 § 442 ja Kuopion kaupunginhallitus on laittanut asian vireille ympäristö- ja rakennuslautakunnalle 3.2.2014 § 46

Reitin suunnittelu ja kaavoitustilanne

Reitin suunnittelu

Reittisuunnitelman on tehnyt Pohjois-Savon ely-keskus. Reitti on osa Koillis-Savon retkeilyreittihanketta, jossa tavoitteena on virallistaa moottorikelkkareitit. Luvanhakijana on Kuopion kaupunki.

Tätä moottorikelkkareittiä suunniteltaessa ei ole voitu hyödyntää vanhoja moottorikelkkauria niiden sijainnin vuoksi, vaan se on ohjattu kokonaan uudelle alueelle. Tämä reitti toimii jatkossa yhteytenä Nilsin alueelta Kuopion suuntaan. Maanomistajia on kuultu suunnittelun yhteydessä. Heille on lähetetty kirjallista materiaalia. Maanomistajiin on oltu yhteydessä puhelimitse, sähköpostitse tai kirjeitse, he ovat myös osallistuneet maastossa tapahtuvaan suunnitteluun.

Hakijalla on tarkoituksena perustaa kyseessä oleva reitti maastoliikennelain mukaisella reittitoimituksella, jossa reitti merkitään rasiiteeksi kiinteistörekisteriin.

Alueen maankäyttötilanne

18.10.2018

Moottorikelkkareitti kulkee pääasiassa asumattomilla alueilla, asutuksen läheisyydessä reitti kulkee muutamassa paikassa. Suunnittelussa on pyritty siihen, että välimatka asutukseen olisi aina vähintään 150 m.

Moottorikelkkareitin sijoitusalueet ja ympäristöntila

Luonnonolosuhteet

Reitin suunnittelussa on pyritty siihen, että kelkkailu ohjataan alueille, jossa se ei vaaranna olemassa olevia luontoarvoja. Suunnittelualueelle ei sijoitu luonnonsuojelualueita.

Ympäristön tila

Merkittävimmät melunlähteet ovat liikenne, teollisuus taajaman läheisyydessä sekä kivenlouhimot.

Moottorikelkkareitin sijainti, rakentaminen ja ylläpito

Yleiskuvaus moottorikelkkareitistä

Reitti kulkee Suuri-Pieksäjärveltä Murtolahden halki Juurusvedelle. Moottorikelkkareitin pituus on noin 10 km.

Rakentaminen ja rakenteet

Reitiltä poistetaan puusto ja pohja tasataan kannoista kivistä ja mättäistä yms. 6 m:n leveydeltä. Kelkkareitin pohjan tulee olla niin tasainen, että siinä pysyy ajamaan jo 20 cm lumipeitteellä. Tasattavat kivet ja kannot pyritään upottamaan reittialueelle. Jos tämä ei ole mahdollista, sovitaan maanomistajan kanssa rakentamisvaiheessa erikseen, jos käytetään reitin ulkopuolisia alueita.

Näkemäalueilla ja yleisten teiden ylityskohdissa näkyvyyttä parannetaan joko raivauksilla tai karsimalla alaoksia.

Purojen, ojien ja jokien ylityksiin rakennetaan silta tai asetetaan rumpu. Ojat, joissa ei ole talvella virtaamaa, luiskataan. Rakentaminen ei saa vaikuttaa maaston kuivatusolosuhteisiin. Rakennettavat sillat ja rummut on merkitty suunnitelman reittikartalle. Rummun koko määräytyy kohteen valuma-alueen suuruuden ja virtaaman mukaan.

Reitti merkitään punaruskeilla puisilla rastilautoilla ja virallisilla sinisillä moottorikelkkareittimerkeillä. Reittien alkuun ja solmupisteille sijoitetaan opastaulut, joista ilmenee reitin linjaus ja taukopaikat sekä mm. reitin pitäjän yhteystiedot. Reitille asetetaan myös yleisen tieliikennelainsäädännön mukaiset liikennemerkkit.

Reitin ylläpito

Kuopion alueella olevan reitin kunnossapidosta vastaa Kuopion kaupunki. Kunta voi kirjallisella sopimuksella siirtää kunnossapidon edelleen kolmannelle osapuolelle. Reitin hoidon minimitaso on määritelty maastoliikennelain 20 §:ssä. Tämän lisäksi reitin pitäjän tehtävänä on huolehtia kirjallisesta infomateriaalista opastustauluille tai muille infopisteille.

Ympäristövaikutukset ja niiden rajoittaminen

Päästöt ilmaan

Moottorikelkkojen polttoainejärjestelmässä tapahtuvan epätäydellisen palamisen seurauksena reittien lähituntumassa voi esiintyä epäterveellisiä hiukkas- ja häkäpäästöjä. Reittien liikennemäärät huomioon ottaen päästöt ovat niin vähäisiä, että niistä ei aiheudu varsinaisia terveyshaittoja. Merkittävin vaikutus on pakokaasuista syntyvä epämiellyttävä katku, joka paikallisesti häiritsee alueella liikkujia.

Vähemmän päästöjä tuottavat moottorikelkat yleistyvät sitä mukaa kuin kelkkakalusto vanhenee. V. 2006 ovat astuneet voimaan EU:n päästörajoitukset uusille kelkoille. Rajoitukset tiukkenevat portaittain siten, että v. 2012 kaikkien uusien kelkkojen on täytettävä tiukimmat päästökriteerit.

Meluhaitat

Moottorikelkkailun ympäristövaikutuksista merkittävämpiä ovat meluhaitat. Meluhaitan merkitystä korostaa moottorikelkkojen käyttö muutoin hiljaisessa ympäristössä. Kelkkojen äänenvoimakkuus standardin SAE J192A mukaan mitattuna ei saa ylittää 78 dB. Moottorikelkkojen aiheuttama melu syntyy lähellä maanpintaa, joten maasto ja lumi vaimentavat tehokkaasti äänitasoa. Reitin oikealla sijoittelulla maastoon voidaan meluhaittoja ehkäistä.

Ajonopeudella on suuri merkitys moottorikelkkamelun synnyssä: nopeuden noustessa kasvavat myös melutasot, tosin eivät suoraviivaisesti. Huomattava merkitys on myös ajotyylillä. Mittausten mukaan kiihdytykset nostavat melutasoja useilla desibeleillä verrattuna tasaiseen ajonopeuteen. Taajama-alueelle asetettava nopeusrajoitus (40 km/h) alentaa omalta osaltaan kelkkailusta aiheutuvaa melua. Reitillä on pyritty siihen, että välimatka asutukseen olisi aina vähintään 150 m. Kolme kiinteistöä on jäämässä tavoite-etäisyyttä lähemmäksi.

Reittisuunnitelmassa on esitetty, että reitin arvioidut liikennemäärät huomioiden meluhaitat ovat vähäisiä eivätkä melutasot ylitä valtioneuvoston päätöksen mukaisia ohjearvoja.

Vaikutukset luonnonolosuhteisiin

Reitistön vaikutukset maaperään ja kasvillisuuteen kohdistuvat yksinomaan reitin ja sen liitännäisalueiden maapohjaan eikä kapea reitti katkaise ekologista vyöhykettä tai estä kasvien leviämistä. Lumipeitteen aikana tapahtuva moottorikelkkailu ei juurikaan vaikuta alueen maapohjaan, mutta ympäristöään syvemmälle jäätyvä reitti voi aiheuttaa kasveille kylmävaurioita. Epätasainen reitin pohja tasoitellaan koneellisesti, joten se muuttaa maaperän rakennetta ja kasvistoa reittialueella.

Riistanhoitopiirin kautta on selvitetty metson soidinpaikat eikä niitä sijoitu reitin vaikutusalueelle. Reitin läheisyyteen jää yksi metsälain tärkeä elinympäristö. Reitti kiertää kyseisen kohteen.

Ely-keskus on lisäksi tarkistanut, ettei reitille tai sen välittömään läheisyyteen sijoitu uhanalaisten kasvien kasvupaikkoja.

Hakemuksen käsittely

18.10.2018

Hakemuksesta tiedottaminen

Suunnitelman laatija on kuullut maanomistajia jo suunnittelutyön yhteydessä lähettämällä maanomistajille tietoa kirjeitse ja järjestämällä kyläiltoja. Nyt käsittelyssä olevasta hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla Kuopion kaupungin ilmoitustaululla 26.1.2015-23.2.2015. Hakemuksen vireilläolosta on lisäksi lähetetty kirjallisesti tieto maanomistajille.

Lausunnot

Pohjois-Savon ely-keskus on pyytänyt reittisuunnitelmasta lausunnon tienpitäjältä ja sähköenergialiitolta reittisuunnitelman laatimisen yhteydessä. Nämä lausunnot ovat reittisuunnitelman liitteenä.

Lausunnot on pyydetty kuulemisen aikana Itä-Suomen poliisilaitokselta, MTK-Pohjois-Savolta, Pohjois-Savon pelastuslaitokselta, Kuopion metsänhoitoyhdistykseltä, Suomen riistakeskus Pohjois-Savolta, Kuopion luonnonystäväinyhdistykseltä, Kuopion Urheiluautoilijoilta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on saapunut 12 kpl muistutusta tai mielipidettä ja lausuntoja saapui 4 kpl. Nämä ovat pöytäkirjan liitteenä.

Hakijan vastine muistutuksista ja lausunnoista

Hakija on antanut vastineet annettuihin lausuntoihin 19.5.2015 § 41. Vastineet ovat pöytäkirjan liitteenä.

Esitys

Ympäristö- ja rakennuslautakunta hyväksyy reittisuunnitelman moottorikelkkareitille Suuri-Pieksä-Juurusvesi jäljempänä tässä päätöksessä esitetyin määräyksin. Samalla reitin pitäjäksi hyväksytään Kuopion kaupunki.

Määräykset

Moottorikelkkareitti on toteutettava Kuopion kaupungin esittämän reittisuunnitelman mukaisesti noudattaen seuraavia määräyksiä:

1. Moottorikelkkareittisuunnitelman linjausta on muutettava seuraavasti:

Muistuttajan 4 esittämä reittimuutos on otettava huomioon muistuttajan esittämällä tavalla reittitoimituksen yhteydessä. Muistuttajan 12 esittämä muutos on otettava huomioon muistuttajan esittämällä tavalla reittitoimituksen yhteydessä. Muistuttajan 14 osalta muutos voidaan ottaa huomioon muistuttajan esittämällä tavalla reittitoimituksen yhteydessä.

Murtolahden kyläyhdistys ry:n lausunto 29.1.2010 ja maanomistajien lausunto asiasta 4.4.2010 on tullut myös lupaviranomaisen tietoon. Hakija ei kuitenkaan ole ottanut näihin kirjelmiin kantaa antamassaan vastineessa 19.5.2015 § 41. Kirjelmissä ei esitetä muita perusteluja reitin vastustamiseksi kuin se, ettei reittiä haluta alueelle.

18.10.2018

Muilta osin esitettyjä muistutuksi ja huomautuksia ei ole syytä ottaa huomioon.

2. Reitinpitäjän on tarkastettava joka vuosi ennen kelkkareitin käyttöönottoa, että reitti on ajettavassa kunnossa ja että reitin varrella on reitin kulua ja liikennettä olennaisesti vaarantavia paikkoja osoittavat liikenne-merkit sekä muut reitin turvallisuuden kannalta tärkeät merkit ja merkinnot. Reitin muita käyttäjiä ja risteävien reittien käyttäjiä on myös liikennemerkein varoitettava reitistä. Merkkien ja merkintöjen kunnossapidosta on huolehdittava myös reitin käyttöaikana. (MaastL 20 §)
3. Reitinpitäjän on ennen moottorikelkkareitin lopettamista ilmoitettava siitä ympäristö- ja rakennuslautakunnalle ja esitettävä yksityiskohtainen suunnitelma moottorikelkkareitin lopettamiseen liittyvistä toimista. (MaastL 23 §)

Ratkaisun perustelut

Esitetty reittisuunnitelma täyttää maastoliikennelain mukaiset reitin perustamisedellytykset. Suunnitellusta moottorikelkkareitistä tai sen käytöstä ei ennalta arvioiden aiheudu luonnolle tai muulle ympäristölle, luontaiselinkeille, maa- ja metsätaloudelle, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle huomattavaa haittaa. (MaastL 1 §, 16 §)

Maastoliikennelain 13 §:n mukaan voidaan perustaa yleinen oikeus ajaa moottorikelkalla maastosta merkitsemällä erotetulla reitillä lumipeitteen aikaan.

Moottorikelkkareitin perustamiseksi on laadittu reittisuunnitelma, jossa on osoitettu reitin kulku ja reittiin liittyvät levähdys- ja huoltoalueet niin, että ne voidaan suunnitelman perusteella merkitä maastoon. Suunnitelmassa on myös mainittu ne kiinteistöt, joiden kautta reitti tulisi kulkemaan sekä esitetty muut reitin perustamisen ja pitämisen kannalta tarpeelliset tiedot. Suunnitelmaan on liitetty mittakaavaltaan asianmukainen, reitin kulkua osoittava kartta. (MaastL 15 §, MaastA 7 §)

Reittisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy myös reitinpitäjän. (MaastL 14 §)

Lausuntojen ja muistutusten huomioiminen

Annetut lausunnot eivät ole ristiriidassa reittisuunnitelman kanssa. Lausunnoissa esitetyt kannanotot tulevat riittävässä laajuudessa huomioonotetuksi, kun noudatetaan hyväksyttyä reittisuunnitelmaa.

Muistutukset on huomioitu hakijan vastineessaan esittämällä tavalla.

Reittisuunnitelma voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Jos moottorikelkkareitti tai sen osa muuttuvat olennaisesti, on toiminnanharjoittajan haettava Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnalta hyväksyntä reittisuunnitelman muutokselle (MaastL 22 §).

Kuulutuskustannukset

Maastoliikenneasetuksen 10 §:n mukaisesti reitin pitäjältä peritään reittisuunnitelman hyväksymismenettelyyn liittyvät kuulus- ja kuulemiskustannukset erillisen laskun mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Maastoliikennelaki (MaastL) 1, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 22, 23, §
Maastoliikenneasetus (MaastA) 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 §
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (1992/993)
Hallintolainkäyttölaki (HkL) 8 §
Kuntalaki (KL) 89, 92 ja 95 §

Päätöksestä tiedottaminen

Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta tiedottaa tästä päätöksestä maastoliikenneasetuksen ja kuntalain mukaisesti. Päätöksestä kuulutetaan julkisesti Kuopion kaupungin virallisella ilmoitustaululla ja kuulus julkaistaan kaupunki-lehdessä ja Pitäjäläisessä. (MaastA 5, 6, 9 §, Kuntal 95 §)

Päätöspöytäkirja

Kuopion kaupunki

Jäljennös päätöksestä

Maanomistajat
Pohjois-Savon ely-keskus
Lausunnonantajat

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kuntalain 89 §:n mukaan tekemällä oikaisuvaatimuksen ympäristö- ja rakennuslautakunnalle. Muutosta saavat hakea kirjallisella oikaisuvaatimuksella se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä.

Liitteet

- 3 8989/2013 Reittisuunnitelma Juurusvesi - Suuri-Pieksä (Ei julkaista internetissä)
- 4 8989/2013 Muistutukset ja lausunnot (Ei julkaista internetissä)
- 5 8989/2013 Vastineet (Ei julkaista internetissä)
- 6 8989_2013 Maanomistajaluettelo (Ei julkaista internetissä).docx

Viiteaineisto

- * 8989-2013-39 8989_2013 Sijaintikartta 703970_1_1.pdf

Valmistelija
Pirkko Nevalainen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi puh. +358 44 748 2398

Päätösehdotus

Rakennustarkastaja Ilkka Korhonen

Lautakunta hyväksyy rakennustarkastajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

